

FOLKEBIBLIOTEKERNE SAMMEN OM DIGITAL UDVIKLING I NY FORENING

Introduktion

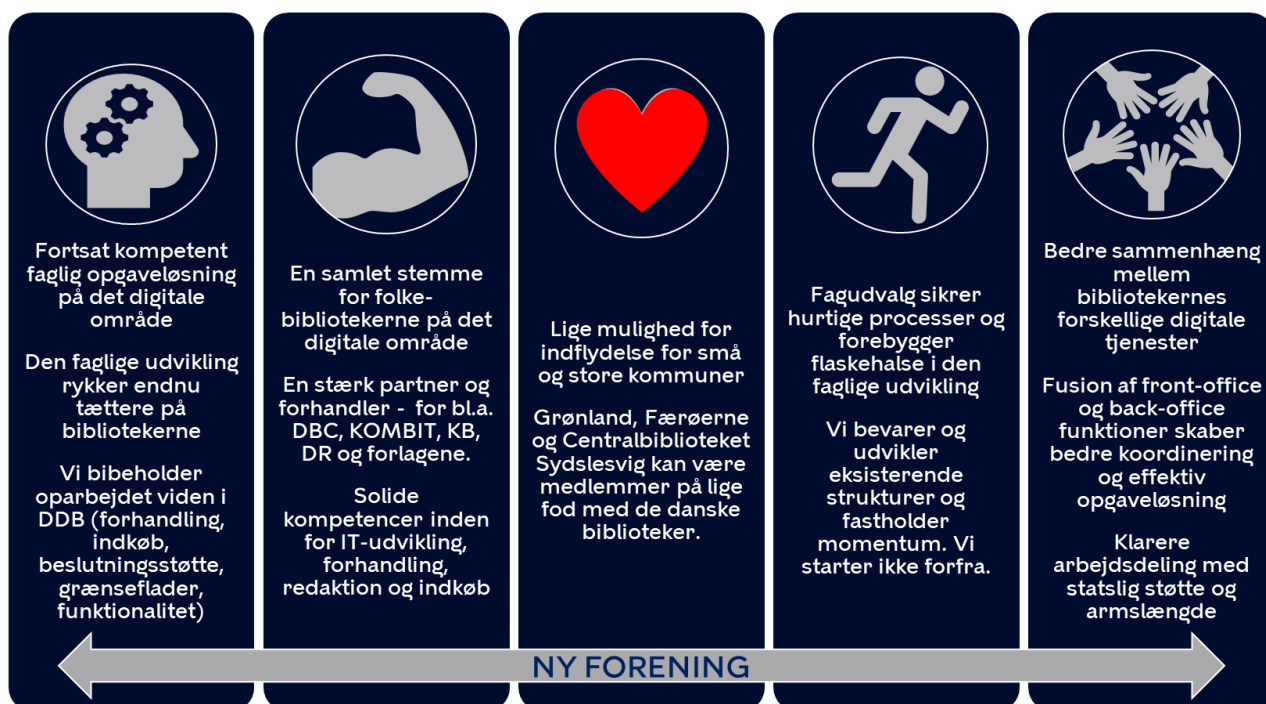
Dette dokument giver en kort introduktion til baggrunden for stiftelsen af en ny forening, som har til formål at drive og udvikle de borgerrettede digitale tilbud og services for landets kommuner. Nedenfor beskrives:

- De værdier, der danner grundlag for foreningen
- De ydelser, som foreningen forventes at levere
- Den kommende proces for foreningsdannelsen

Vi har i de danske folkebiblioteker et enestående samarbejde på det digitale område. Et samarbejde som mange bibliotekssystemer i verden er foruden. Statens udtræden af DBC i 2019 gav anledning til en ny organisering af opgaverne i Danskernes Digitale Bibliotek. Det har givet folkebibliotekerne muligheden for at konsolidere den digitale infrastruktur på biblioteksområdet i et endnu stærkere samarbejde. Samarbejdet skal sikre øget indflydelse for den enkelte bibliotekskommune og en bedre sammenhæng mellem de digitale tjenester på de danske folkebiblioteker.

Foreningen

Samarbejdet organiseres i en forening, som vil varetage de opgaver, der i dag løses i DDB og på kortere sigt også de opgaver, der løses i Foreningen eReolen. På længere sigt vil de øvrige netjtjenester også blive en del af foreningen. Foreningen er både en driftsorganisation, en udviklingsorganisation og et fagligt fællesskab. Fordelene ved at videreføre de eksisterende opgaver i den ny forening er, at vi bygger videre på de værdier, der allerede kendetegner vores samarbejde på det digitale område.

VIDEN

- Foreningen sikrer en videreførelse af den faglige udvikling i DDB og udførelsen af kommende opgaver som fx:
  - Realiseringen af visionen om Det Sammenhængende Bibliotek
  - Endnu mere formidling og stærkere lokal digital biblioteksprofil
  - Arbejdet med personalisering
  - Nyt børnetilbud
  - Fælles digital forretningsstrategi for folkebibliotekerne
- Foreningen sikrer, at den betydelige viden og de betydelige kompetencer, der er oparbejdet i DDB og eReolen, fastholdes, fx indenfor fagområder som forhandling, indkøb, beslutningsstøtte, grænseflader, funktionalitet, formidling, GDPR og juridisk rådgivning af folkebibliotekerne
- Den faglige udvikling rykker endnu tættere på bibliotekerne, og opgaver løses tættere på forretningen i et udviklingsamarbejde

STYRKE

- Foreningen vil tale med en samlet stemme for folkebibliotekerne på det digitale område
- Foreningen vil være en stærk partner – og forhandler – for eksisterende og nye samarbejdspartnere som fx DBC, KOMBIT, KB, DR og forlagene.
- Foreningen vil udvikle endnu stærkere kompetencer inden for it-udvikling, forhandling, redaktion og indkøb

HJERTE

- Foreningen giver lige mulighed for indflydelse for små og store kommuner
- Foreningen tager hensyn til alle biblioteker i Rigsfællesskabet, så både Grønland, Færøerne og Centralbiblioteket Sydslesvig kan være medlemmer af foreningen på lige fod med de danske biblioteker.

AGILITET

- En forening med en bestyrelse og delegeret beslutningskompetence til fagudvalg vil sikre hurtige beslutningsprocesser og undgå flaskehalse i den faglige udvikling
- Foreningen kan bevare og udvikle eksisterende strukturer og fastholde momentum i netværksorganisering. Vi starter ikke forfra.

SAMMENHÆNG

- Foreningen vil skabe bedre sammenhæng mellem bibliotekernes forskellige digitale tjenester
- Foreningen kan fusionere front office- og back office-funktioner i det digitale bibliotek og skabe bedre koordinering og en mere effektiv opgaveløsning
- Foreningen vil skabe en klarere arbejdsdeling med statslig støtte og armslængde

Ved at etablere en ny forening, der samler vores digitale tjenester, tager vi endnu et skridt i retning af et stadig stærkere samarbejde på biblioteksområdet. Det ruster os til at kunne handle hurtigere de kommende år i takt med den teknologiske udvikling, og det giver os en stærkere stemme i alt fra forhandlinger med forlag til it-udvikling. Der bliver behov for begge dele.

Foreningens opgaver

Den ny forening kommer til at levere borgerrettede it-løsninger til din kommune på samme måde, som Danskernes Digitale Bibliotek har gjort hidtil. Hertil kommer, at de opgaver, som Foreningen eReolen

varetager for kommunerne, også på kortere sigt vil blive løst i den ny forening. De ydelser, som din kommune vil komme til at betale den nye forening for at levere, er bl.a.:

- Drift og udvikling af bibliotekernes app
- Drift og udvikling af bibliotekernes CMS
- Opgradering af DDB CMS
- Drift og udvikling af statistikløsning (FAKTOR)
- Forhandling og administration af tekstlicenser mv.
- Udvikling af ny digital børneløsning
- Realisering af visionen om Det Sammenhængende Bibliotek
- Adgang til og formidling af e-bøger og netlydbøger gennem eReolen, eReolen GO! og eReolen Global

Økonomiske konsekvenser for din kommune

Din kommune betaler allerede for de ydelser og opgaver, som den ny forening kommer til at levere. Det gør kommunen via de eksisterende tilslutningsaftaler til Danskernes Digitale Bibliotek og det eksisterende kontingent samt den forbrugsbaserede betaling til eReolen. Den økonomiske ramme for den nye forening vil være uændret, da foreningen overtager de eksisterende aftaler, og det betyder også at stiftelsen af den ny forening er omkostningsfri for kommunerne.

For at DDB kan fortsætte med at løse opgaver for kommunerne i år, er det dog en altafgørende forudsætning, at foreningen stiftes, og at kommunerne melder sig ind i den nye forening. Det betyder nemlig, at de eksisterende aftaler med DDB kan overføres til den nye forening, og at opgaverne, som DDB løser for kommunerne, kan blive gennemført som planlagt. Helt konkret betyder det fx, at opgradering af DDB CMS, som skal finde sted i 2020-2021, kan effektueres som planlagt.

Det er planen, at der i efteråret skal udarbejdes nye tilslutningsaftaler til erstatning af de nuværende tilslutningsaftaler om DDB-ydelserne. Betalingen for de opgaver, der løses i DDB, har varieret gennem årene inden for en ramme på 3 kr. pr. indbygger. Den økonomiske ramme for de nye aftaler vil være på tilsvarende niveau. Også udgifter til eReolen vil svare til det nuværende niveau. Der bliver afsat god tid til at behandle tilslutningsaftalerne og betaling af udgifter til eReolen i kommunerne i efteråret.

Betalingsmodellen i de nye aftaler bliver forenklet. Målsætningen er umiddelbart, at opkrævningen af midler til eReolen vil følge samme model som DDB med et fastsat beløb pr. indbygger samt kommunens forbrugsbestemte udgift.

Proces for foreningsdannelse

2020 bliver et overgangså for den ny forening. Flere omstændigheder gør, at etableringen af foreningen bliver en trinvis proces, der finder sted i løbet af året. Målsætningen er, at foreningen ved udgangen af året er stiftet, at DDB og eReolen er virksomhedsoverdraget, at bestyrelse og fagudvalg er bemandet, og at der ved årets udgang er indgået nye tilslutningsaftaler.

Stiftende generalforsamling

Arbejdsgruppen om Danskernes Digitale Bibliotek afgav ultimo januar 2020 sin indstilling til KL og kulturministeren om, at opgaverne i DDB varetages i en ny foreningskonstruktion. Nedlæggelsen af DDB er nu endelig besluttet af KL's bestyrelse, hvilket har skabt grundlaget for stiftelsen af den nye forening.

Mandag d. 4. maj afholdes den stiftende generalforsamling i den nye forening. På grund af den nuværende situation omkring COVID-19, er formatet for den stiftende generalforsamling dog ændret. Det er ikke muligt

at samles fysisk, og derfor også svært at gennemføre en traditionel generalforsamling med valg til både bestyrelse og fagudvalg. Generalforsamlingen bliver i stedet gennemført i et mindre format og afviklet digitalt. Det primære formål med generalforsamlingen er at vælge en midlertidig bestyrelse, der kan stå for virksomhedsoverdragelsen af DDB og eReolen. På en ekstraordinær generalforsamling senere på året vælges repræsentanter til den blivende bestyrelse og fagudvalgene. Det er nødvendigt at stifte foreningen med en bestyrelse hurtigst muligt for at kunne påbegynde virksomhedsoverdragelsen af DDB, der skal ske inden sommerferien.

Indmeldelse i foreningen

Det er som nævnt helt afgørende for opgavevaretagelsen af de nuværende og kommende opgaver, der varetages i DDB, at foreningen stiftes, og at bibliotekskommunerne melder sig ind i foreningen.

Der vil være to muligheder for at melde sig ind i foreningen. Efter udsendelse af forslag til vedtægter vil det være muligt at melde sig ind i foreningen via mail på betingelse af, at vedtægterne ikke ændres væsentligt på den stiftende generalforsamling. En anden mulighed er at melde sig ind i foreningen ved at deltage på den stiftende generalforsamling. Mere information om indmeldelse udsendes sammen med vedtægterne.

Som nævnt pådrager kommunen sig ikke nye forpligtelser ved at melde sig ind i foreningen, idet de eksisterende tilslutningsaftaler med DDB og aftaler vedrørende eReolen videreføres i den nye forening. Senere på året vil der komme en kommunal beslutningsproces, når bibliotekskommunerne skal beslutte, om man vil indgå nye tilslutningsaftaler. Hvis bibliotekskommunen ikke ønsker det, kan den ikke længere modtage de ydelser, som foreningen leverer og kan i den forbindelse frit melde sig ud af foreningen igen.

Foreningens første opgaver

Der er planen at medarbejdere og opgaver i DDB virksomhedsoverdrages til den ny forening senest 1. juli 2020. I den forbindelse opstår en række praktiske opgaver, der skal løses. Der skal f.eks. ansættes en leder af foreningens sekretariat, og den fysiske placering af sekretariatet skal falde på plads.

I efteråret, er det hensigten, at eReolens aktiviteter overdrages til den nye forening. Her fastlægges samtidigt en mere enkel betalingsmodel for den nye forening inden for samme økonomiske rammer, og der vil blive tilknyttet eksterne revisorer til at bistå foreningen med at finde den mest hensigtsmæssige model.

I efteråret igangsættes desuden den kommunale proces med udfærdigelse og indgåelse af nye tilslutningsaftaler. Her sendes tilslutningsaftaler til alle landets kommuner med henblik på politisk behandling. Aftalerne vil bl.a. indeholde information om den kommende betalingsmodel for foreningen, foreningens juridiske grundlag og en skabelon til en politisk indstilling.

Der vil blive afsat god tid til den politiske behandling i kommunerne, og foreningen vil i perioden stå til rådighed for opklarende spørgsmål, der måtte opstå i den politiske behandling. Udgangspunktet for aftalerne er, at økonomien fastholdes på samme niveau som i dag.

Vigtige datoer

- Du kan melde din kommune ind i foreningen
  - Via mail fra d. 15. april som svar på udsendelse af bilag til den stiftende generalforsamling
  - Ved deltagelse på den stiftende generalforsamling d. 4. maj
- Du kan deltage på den stiftende generalforsamling d. 4. maj og evt. stille op til den midlertidige bestyrelse

Mere information om indmeldelse og deltagelse udsendes d. 15. april sammen med forslag til vedtægter for den ny forening

Sikring af foreningens juridiske grundlag

Sideløbende med ovenstående proces for foreningsdannelse arbejder en arbejdsgruppe på nuværende tidspunkt med at sikre solide juridiske og økonomiske rammer for foreningen, og der er antaget advokat- og revisionsbistand til formålet. Eksempler på forhold, der sikres i denne proces er:

- Foreningens retlige grundlag i forhold til biblioteksloven, kommunalfuldmagtsreglerne mv.
- Foreningens vedtægter i forhold hæftelse, tegningsregler mv.
- Udbudsretlige forhold mellem medlemskommunerne og foreningen
- Moms- og skatteretlige forhold for foreningen
- Den fysiske placering af DDBs sekretariat gennem en samarbejdsaftale med Københavns Kommune

Spørgsmål og svar

I forbindelse med udsendelse 15. april af forslag til vedtægter for den nye forening vil der blive angivet et forum til spørgsmål og svar om den ny forening.